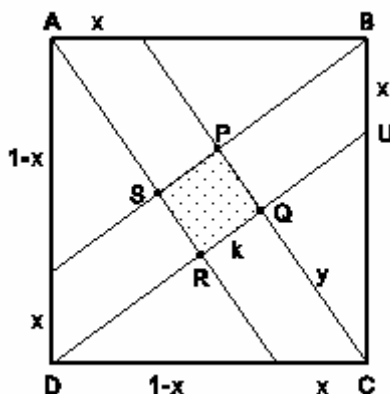

Svar på Opgave 2003-36 August 2003

I kvadratet $ABCD$ med sidelængde 1 afsættes punkter på hver af siderne i en afstand på x fra hjørnerne som vist. Punkterne forbindes, så der opstår et kvadrat $PQRS$ i det indre af kvadratet. Vi skal finde ud af, hvor stort tallet x er, hvis arealet af kvadratet $PQRS$ er $\frac{1}{2003}$.

Vi sætter $|BP| = |CQ| = |DR| = |AS| = y$ og kvadratsiden $|PQ| = k$.
I $\triangle DQC$ får vi ved hjælp af Pythagoras' sætning:

$$(y+k)^2 + y^2 = 1 \Leftrightarrow 2y^2 + 2ky + k^2 - 1 = 0$$

$$y = \frac{-2k \pm \sqrt{4k^2 - 4 \cdot 2(k^2 - 1)}}{4} = \frac{-2k \pm \sqrt{8 - 4k^2}}{4}$$

Da y er positiv er

$$y = \frac{-k \pm \sqrt{2 - k^2}}{2} \quad (1.1)$$

Da $\triangle PBC$ og $\triangle QUC$ er ensvinklede er

$$\frac{PC}{QC} = \frac{BC}{UC} \Leftrightarrow \frac{y+k}{y} = \frac{1}{1-x} \Leftrightarrow y = (y+k)(1-x) \quad (1.2)$$

$$1-x = \frac{y}{y+k} \Leftrightarrow x = 1 - \frac{y}{y+k} = \frac{k}{y+k} .$$

Af ligningen (1.1) får vi

$$y + k = \frac{-k + \sqrt{2 - k^2}}{2} + k = \frac{k + \sqrt{2 - k^2}}{2}$$

så (1.2) giver

$$\begin{aligned} x &= \frac{k}{y + k} = \frac{2k}{k + \sqrt{2 - k^2}} = \frac{2k(k - \sqrt{2 - k^2})}{(k + \sqrt{2 - k^2})(k - \sqrt{2 - k^2})} \\ &= \frac{2k^2 - 2k\sqrt{2 - k^2}}{k^2 - (2 - k^2)} = \frac{2k^2 - 2k\sqrt{2 - k^2}}{2k^2 - 2} = \frac{k^2 - k\sqrt{2 - k^2}}{k^2 - 1} . \end{aligned}$$

Heri kan vi nu indsætte $k = \frac{1}{\sqrt{2003}}$ så vi får

$$x = \frac{\frac{1}{2003} - \frac{1}{\sqrt{2003}} \cdot \sqrt{2 - \frac{1}{2003}}}{\frac{1}{2003} - 1} .$$

Forlæng brøken med 2003:

$$x = \frac{1 - \sqrt{2003} \cdot \sqrt{2 - \frac{1}{2003}}}{1 - 2003} = \frac{1 - \sqrt{4006 - 1}}{1 - 2003} = \frac{\sqrt{4005} - 1}{2002} = \frac{3\sqrt{445} - 1}{2002} .$$

Dermed er den ønskede værdi af x fundet. På grafregneren finder vi at $x \cong 0,031111 \cong 0,03$. Vi skal derfor kun afskære ca. 3% af kvadratets sidelængde til x .